

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY SOBÓTKA DLA TERENU POŁOŻONEGO W SOBÓTCE
PRZY ULICY CMENTARNEJ**

Opracowanie: Marek Woźniak

Wrocław, 2017 r.

Zawartość:

1. Podstawy prawne, zakres i cel prognozy, powiązania z innymi dokumentami, metoda sporządzenia prognozy;
2. Analiza skutków realizacji postanowień planu:
 - 2.1. Ocena stanu istniejącego środowiska,
 - 2.2. Opis przedmiotu zmian planu,
 - 2.3. Przewidywane oddziaływanie na środowisko,
 - 2.4. Cele ochrony środowiska ustanowione na wyższych szczeblach
3. Rozwiązania mające na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko;
4. Streszczenie - Podsumowanie.

1. Podstawy prawne, przedmiot i cel prognozy, powiązania z innymi dokumentami, metoda sporządzenia prognozy

Podstawy formalno – prawne

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1073),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r, poz. 353 ze zm.),
- Uchwała Nr XXXI/239/17 Rady Miejskiej w Sobótce z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sobótka dla terenu położonego w Sobótce przy ulicy Cmentarnej.

Zakres i cel prognozy

Zakres opracowania dotyczy obszarów objętych sporządzeniem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sobótka na podstawie wyżej wym. uchwały Rady Miejskiej.

Opracowanie zostało sporządzone w celu oceny wpływu możliwych zmian w zagospodarowaniu przestrzennym na środowisko przyrodnicze i warunki życia mieszkańców.

Powiązania z innymi dokumentami

Przy sporządzaniu zmiany studium i prognozy uwzględniono:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sobótka - uchwała nr VII/49/15 Rady Miejskiej w Sobótce z dnia 24 kwietnia 2015 roku.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Sobótka uchwalony uchwałą Nr XII/109/11 Rady Miejskiej w Sobótce z dnia 30 września 2011 r., opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego z dnia 12.01.2012 r., poz. 12, ze zmianami,
- Prognoza oddziaływania na środowisko do wyżej wym. planu, Ilona Szarapo, 2010 r.,
- Opracowanie ekofizjograficzne sporządzone dla gminy Sobótka, Ilona Szarapo, 2005 r.

Metoda sporządzenia prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko określa wyłącznie potencjalne zagrożenia i zmiany w środowisku, które mogą wystąpić w związku z realizacją ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sobótka w stosunku do ustaleń dotychczas obowiązującego studium.

Sporządzenie prognozy poprzedziła wizja lokalna, której celem było rozpoznanie sposobu użytkowania i zagospodarowania terenów objętych sporządzeniem zmiany studium i terenów sąsiednich oraz określenie najistotniejszych zagrożeń, jakie na przedmiotowych terenach występują, a także mogą wystąpić w związku z realizacją zmiany studium.

Zmianą studium zostały objęte teren położony w obrębie miasta Sobótki w rejonie ulic Cmentarnej, Chrobrego i Słonecznej. Celem zmiany studium zmiana parametrów dopuszczalnej intensywności zabudowy, w tym udziału funkcji mieszkaniowej, dla wyodrębnionej części obszaru funkcjonalnego usługowo – krajobrazowego.

2. Analiza skutków realizacji postanowień zmiany planu

2.1. Ocena stanu istniejącego środowiska

Położenie geograficzne

Teren o powierzchni ok. 3,5 ha zlokalizowany jest w centralnej części miasta Sobótka.

W obrębie terenu i w jego sąsiedztwie brak jest źródeł powodujących istotne zanieczyszczenie środowiska. Teren jest położony w granicach Śląskiego Parku Krajobrazowego, poza obszarami Natura 2000.

Budowa geologiczna

Obszar znajduje się na skraju masywu Ślęży. Masyw budują utwory sprzed trzeciorzędu. Najstarsze to lite skały staropaleozoiczne: serpentynity, zmetamorfizowane skały osadowe, amfibolity, zmetamorfizowane zasadowe skały wylewne oraz gabro. Okres karboński reprezentują granity (występują oprócz Masywu również na terenie Chwałkowa i Strzeblowa). Skały przykrywa kilkumetrowa warstwa zwietrzliny skalnej. U podnóża stoków wykształciły się utwory deluwialne w postaci glin ciężkich z domieszkami kamieni i dużych bloków skalnych, o średniej miąższości kilku metrów.

Warunki wodne

Gmina Sobótka znajduje się w dorzeczu dopływu Odry – Bystrzycy. Przez gminę przepływają Czarna Woda oraz Sulistrowicki Potok.

Sulistrowicki Potok został częściowo uregulowany. Na Potoku zbudowano zbiornik wodny, który pełni funkcję rekreacyjną.

Wody podziemne

Pierwszy horyzont zwierciadła wody podziemnej występuje w utworach trzeciorzędu, poniżej 20 m oraz w utworach czwartorzędowych na głębokości od kilku do około 30 m ppt. W poziomej trzeciorzędowej warstwie wodonośną stanowią soczewki piasków w obrębie łąk jeziernych. Warstwę wodonośną poziomu czwartorzędowego budują osady wodno-lodowcowe (piaszczysto-żwirowe utwory pochodzenia glacialnego, fluwioglacialnego i rzeczno-glacialnego). Wody podziemne występują także w holocenijskich osadach dolin rzecznych Czarnej Wody i Sulistrowickiego Potoku na głębokości od 1-3 m ppt. W dolinach rzek i potoków występują podmokłości stałe i okresowe.

Paleozoiczny poziom wodonośny występuje w skałach metamorficznych i krystalicznych w formie wód szczelinowych na głębokości około 50 m ppt (dotyczy Masywu Ślęży). Zwierciadło ma charakter naporowy, w płytszych strefach – swobodny.

Warunki glebowe

Skałą macierzystą są pyły, z której wytworzyły się gleby bielcowe i pseudobielcowe kompleksu pszennego. Na stromych zboczach wykształciły się gleby strukturalne szkieletowe kompleksu przydatności rolniczej zbożowego górskiego, IV i V klasy bonitacyjnej.

W granicach obszaru objętego zmianą występują grunty kl. IV, w niewielkiej części kl. III.

Klimat

Gmina Sobótka znajduje się w obrębie klimatycznej dzielnicy wrocławskiej.

Klimat należy do najcieplejszych w Polsce:

- średnia temperatura roczna około 8,5st. C.,
- okres wegetacyjny przekracza 225 dni,
- przeważają wiatry zachodnie, północno-zachodnie i południowo-zachodnie,
- w dolinach obserwuje się spływy mas chłodnego powietrza z terenów wyżej położonych.

Swoistym mikroklimatem wyróżnia się Masyw Ślęży:

- średnia temperatura roczna wynosi 4st. C,
- roczna ilość opadów jest o 200mm większa niż na równinie,
- nie występują mgły radiacyjne i rzadko zdarzają się przymrozki przygruntowe,
- wilgotność względna powietrza na terenach zalesionych jest o ok. 6% wyższa niż na równinie.

Krajobraz

Gmina Sobótka charakteryzuje się imponującym bogactwem walorów przyrodniczo – krajobrazowych. Dotyczy to szczególnie części gminy – obrębu Masywu Ślęży. Urozmaicona rzeźba, bogactwo zieleni oraz specyficzna architektura tworzą cenne zasoby, znane również poza Dolnym Śląskiem.

Ocena zasobów przyrodniczych

W gminie utworzono Ślązański Park Krajobrazowy. Obejmuje Masyw Ślęzy, Dolinę Sulistrowickiego Potoku i enklawy – Wzgórze Kielczyńskie i Jańską Górę. W Ślązańskim Parku Krajobrazowym wyodrębniono trzy rezerваты przyrody:

1. Góra Ślęza (rezerwat krajobrazowy)
2. Łąka Sulistrowicka (rezerwat florystyczny chroniący rzadkie gatunki roślin)
3. Góra Radunia (rezerwat florystyczno – archeologiczny)

Skalki gabrowe na południowo – zachodnich zboczach Ślęzy objęto ochroną prawną w formie zespołu przyrodniczo – krajobrazowego „Skalna” (powierzchnia 33ha).

Obszar masywu Ślęzy, Raduni i Wzgórz Oleszeńskich został zakwalifikowany jako jedna z ostoi tworzonej sieci obszarów ochrony Natura 2000. W granicach gminy Sobótka granica ostoi pokrywa się w większości z granicą zwartego kompleksu leśnego Ślązańskiego Parku Krajobrazowego.

Wszystkie lasy w Ślązańskim Parku Krajobrazowym należą do grupy pierwszej lasów ochronnych z uwagi na:

- funkcję glebochronną na stromych zboczach, osuwiskach
- funkcję wodochronną (ochrona zasobów wodnych na obszarach źródliskowych, wzdłuż rzek, na siedliskach wilgotnych)
- wartość przyrodniczą
- siedlisko dla zwierząt

Gleby klas bonitacyjnych I-III podlegają ochronie na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Ocena odporności na degradację i zdolność do regeneracji

W obrębie terenu i w jego sąsiedztwie brak jest źródeł powodujących istotne zanieczyszczenie środowiska. Teren ze względu na położenie w sąsiedztwie terenów zainwestowanych nie jest narażony na szczególną degradację środowiska. Środowisko obszarów zainwestowanych w naturalny sposób zostało poddane przekształceniom wynikającym z rozwoju wsi i miasta Sobótka. Dominuje zabudowa mieszkaniowa, w tym także zagrodowa, wśród której zlokalizowane są obiekty usługowe. Wymienione formy zainwestowania są potencjalną przyczyną zanieczyszczeń powietrza wynikających z emisji spalin, głównie z gospodarstw domowych.

Funkcjonowanie procesów środowiska przyrodniczego

Na terenach zurbanizowanych zieleń występuje w formie szczątkowej, stąd procesy przyrodnicze na tych terenach są ograniczone do minimum. Powodem jest ekspansja nowej zabudowy i infrastruktury drogowej.

Ograniczanie procesów przyrodniczych ma miejsce wszędzie tam, gdzie tereny aktywne biologicznie są wypierane na rzecz nowej zabudowy.

2.2. Opis przedmiotu zmiany studium

Przedmiotem i celem zmiany studium jest zmiana parametrów dopuszczalnej intensywności zabudowy, w tym udziału funkcji mieszkaniowej, dla wyodrębnionej części obszaru funkcjonalnego usługowo – krajobrazowego.

Rozwiązania funkcjonalno – przestrzenne wprowadzanej zmiany studium są zgodne z charakterem miejsca i warunkami środowiskowymi.

2.3. Przewidywane oddziaływanie na środowisko

Zmiana studium nie wprowadza istotnych zmian w zakresie oddziaływania na środowisko w stosunku do obowiązującego studium. Na skutek zmiany w studium zostanie dopuszczona funkcja mieszkaniowa w granicach obszaru usługowego krajobrazowego. Studium jako dokument określający kierunki polityki przestrzennej gminy ma charakter kierunkowy i nie wpływa wprost na przedsięwzięcia inwestycyjne; dopiero ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wprowadzą konkretne przepisy ustalające zasady zagospodarowania terenów i będą stanowiły podstawę realizacji inwestycji.

W prognozie oddziaływania na środowisko dla obszaru i przedmiotu zmiany studium pod uwagę brany jest prawdopodobny wpływ przedsięwzięć przestrzennych na jakość życia ludzi, rośliny, zwierzęta, powietrze, wody powierzchniowe i podziemne, powierzchnię ziemi, krajobraz oraz zabytki.

Zasięg i intensywność oddziaływania na środowisko zagospodarowania terenu oraz rodzaj możliwych skutków dla środowiska powodowanych realizacją miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w znacznej mierze zależą od przyjętych rozwiązań, szczególnie technicznych i infrastrukturalnych.

Prognozowane oddziaływanie podczas eksploatacji inwestycji na:

- **jakość życia ludzi:** brak przewidywanych negatywnych skutków;
- **rośliny:** brak przewidywanych istotnych zmian w związku z brakiem skupisk cennych roślin;
- **zwierzęta:** brak skupisk fauny na terenach objętych zmianami studium;
- **powietrze:** stężenie zanieczyszczeń w powietrzu nie zmieni się;
- **wody powierzchniowe i podziemne:** na terenach nie występują wody powierzchniowe, nie wystąpią zanieczyszczenia wód podziemnych, związane z odprowadzeniem ścieków – dla każdego obszaru będą obowiązywać ustalenia przyjęte w mpzp gminy Sobótka w tym zakresie;
- **powierzchnia ziemi:** zostanie zajęta część powierzchni dotychczas biologicznie czynnej, wynikająca z nowej zabudowy;
- **krajobraz:** zmiany w krajobrazie będą miały charakter miejscowy;
- **zabytki:** w granicach objętych zmianami mogą wystąpić stanowiska archeologiczne, co zgodnie z obowiązującymi przepisami może wymagać uzyskania przed rozpoczęciem eksploatacji uzgodnienia właściwego konserwatora zabytków i ewentualnego przeprowadzenia ratowniczych badań archeologicznych.

Ocenę wpływu planowanego zagospodarowania przestrzennego na środowisko dokonano metodą opisową. Przyjęto trzy stopnie skali oceny:

- I. Oddziaływanie **negatywne**
- II. Oddziaływanie **pozytywne**
- III. **Brak oddziaływania** na komponent środowiska lub oddziaływanie bez znaczenia.

Dla oddziaływania negatywnego oraz pozytywnego wyodrębniono także:

1. siłę oddziaływań:
 - a) znaczące (silne)
 - b) przeciętne
 - c) słabe
2. sposób oddziaływania:
 - a) bezpośrednie
 - b) pośrednie
 - c) wtórne
 - d) skumulowane
3. czas oddziaływania:
 - a) krótkoterminowe
 - b) średnioterminowe
 - c) długoterminowe
 - d) stałe
 - e) chwilowe

Możliwe negatywne oddziaływanie planowanego przeznaczenia terenu na środowisko:

1. w zakresie oddziaływania na jakość powietrza:
 - emisja hałasu i zanieczyszczeń ze źródeł komunikacyjnych
2. w zakresie oddziaływania na ziemię:
 - przekształcenie powierzchni ziemi
3. w zakresie oddziaływania na zasoby przyrodnicze:
 - zniszczenie istniejącej roślinności łąkowej w stopniu podobnym, jak na podstawie dotychczasowych ustaleń studium

Wpływ przeznaczenia ustalonego w planach miejscowych na środowisko

Lp.	Sposób zagospodarowania terenu	1 siła oddziaływania			2 sposób oddziaływania				3 czas oddziaływania				
		a	b	c	a	b	c	d	a	b	c	d	e
1.	Uk1	-	-	N	x	-	-	-	-	-	-	x	-

Legenda: P oddziaływanie pozytywne
 N oddziaływanie negatywne
 x oddziaływanie występuje
 - oddziaływanie nie występuje

Wnioski: Oddziaływanie wynikające ze zmiany studium ocenia się jako nieznaczne.

Zmiana studium nie wpłynie w sposób istotny na zmiany w krajobrazie.

Ustalenia zmiany studium nie wpłyną na przyrodę Ślęzańskiego Parku Krajobrazowego.

Stwierdza się brak możliwości oddziaływania na obszar Natura 2000.

Brak również możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko.

2.4. Cele ochrony środowiska ustanowione na wyższych szczeblach

Cele ochrony środowiska zostały określone m. in. w wojewódzkim programie ochrony środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2008-2011, aktualizowanym „Programie ochrony środowiska dla powiatu wrocławskiego na lata 2009 – 2012 z perspektywą 2013-2016”, Programie ochrony środowiska dla gminy Sobótka, Rozporządzeniu Wojewody Dolnośląskiego z dnia 4 kwietnia 2007 r. w sprawie Ślęzańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 74, poz. 1105) oraz Planie ochrony Ślęzańskiego Parku Krajobrazowego (Uchwała Nr XVI/331/11 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27.10.2011 r.).

Zmiana planu nie jest sprzeczna z celami ochrony środowiska tam określonymi i jest zgodna z zasadą wprowadzoną w planie ochrony Ślęzańskiego Parku Krajobrazowego dotyczącą ograniczenia przeznaczenia terenów na zabudowę poza obszarami określonymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obowiązującym w dniu wejścia w życie planu ochrony.

3. Rozwiązania mające na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko

Zmiana studium nie powoduje dodatkowych oddziaływań na środowisko w stosunku do dotychczasowego studium, nie wpływa także na przyjęte rozwiązania umożliwiające zapobieganiu powstawania zanieczyszczeń oraz właściwemu ich unieszkodliwianiu.

Uwzględnione w dotychczas obowiązującym studium, podlegającym niniejszej zmianie, zalecenia w zakresie ochrony środowiska zapewniają tworzenie przepisów prawa miejscowego (mpzp), zapobiegających powstaniu zagrożeń dla środowiska.

4. Analiza skutków realizacji lub braku realizacji dokumentu, istotne problemy ochrony środowiska, rozwiązania alternatywne

Studium nie podlega realizacji, nie stanowi także projektu realizacji inwestycji. Podstawą realizacji inwestycji mogących wpłynąć na środowisko jest miejscowy plan zagospodarowania terenu. Tym samym monitoring realizacji tego dokumentu lub rozwiązania alternatywne dla określenia kierunków w polityce przestrzennej gminy nie mają zastosowania. Niemniej w przypadkach realizacji inwestycji możliwych na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego sporządzonych zgodnie z ustaleniami studium należy wziąć pod uwagę dostępność danych, które warto poddać ocenie. Jako jednostkę czasu do przeprowadzania analiz proponuje się przyjąć odstęp trzech lat. Brak zmiany dokumentu wywoła podobne zmiany stanu środowiska. Brak jest istotnych problemów ochrony środowiska występujących w obszarach objętych zmianą studium.

5. Streszczenie - podsumowanie

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sobótka dotyczy terenu położonego w centralnej części miasta Sobótki w rejonie ulic Cmentarnej, Chrobrego i Słonecznej. Celem zmiany studium zmiana parametrów dopuszczalnej intensywności zabudowy, w tym udziału funkcji mieszkaniowej, dla wyodrębnionej części obszaru funkcjonalnego usługowo – krajobrazowego.

Teren objęty zmianą studium, którego dotyczy niniejsza prognoza, jest położony w granicach Ślązańskiego Parku Krajobrazowego, poza obszarami Natura 2000.

Ocenia się, że oddziaływanie na środowisko wynikające z potencjalnych inwestycji realizowanych na podstawie aktów prawa miejscowego (miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) nie naruszających ustaleń studium z niniejszą zmianą będzie nieznaczne i nie będzie miało wpływu na obszary ochrony Natura 2000.

Załącznik
do prognozy oddziaływania na środowisko

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353 ze zm.).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Marek Woźniak